

Košmar - Slikovnica za odrasle

Pugelnik, Vid

Undergraduate thesis / Završni rad

2021

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University North / Sveučilište Sjever**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:122:364050>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2025-01-31**

Repository / Repozitorij:

[University North Digital Repository](#)

Sveučilište Sjever

Završni rad br. 151/MED/2021

Košmar – slikovnica za odrasle

Vid Pugelnik, 3403/336

Sveučilište Sjever

Odjel za Medijski Dizajn

Završni rad br. XX/MM/2021

Košmar – slikovnica za odrasle

Student

Vid Pugelnik, 3403/336

Mentor

Iva Matija Bitanga, izv. prof, art

Koprivnica, rujan 2021. godine

Prijava završnog rada

Definiranje teme završnog rada i povjerenstva

ODJEL: Odjel za umjetničke studije	
STUDIJ: preddiplomski sveu. ilišni studij Medijski dizajn	
PRISTUPNIK: Vid Pugelnik	MATIČNI BROJ: 0336031716
DATUM: 26.08.2021.	KOLEGIJ: Ilustracija
NASLOV RADA: Košmar - Slikovnica za odrasle	
NASLOV RADA NA ENGL. JEZIKU: Nightmare - Picture book for adults	
MENTOR: Iva-Matija Bitanga	ZVANJE: izv.prof.art.
ČLANOVI POVJERENSTVA	
1.	doc. art. Antun Franovi, predsjednik
2.	doc. art. Dubravko Kuhta, član
3.	doc. art. Iva-Matija Bitanga, mentorica
4.	doc. art. Igor Kuduz, zamjenski član
5.	

Zadatak završnog rada

BROJ: 151/MED/2021
OPIS:

OPIS ZADATKA:

Slikovnica za odrasle pod nazivom "Košmar" ilustrativno portretira nemirne, monstruozne, morbidne, ružne i neugodne snove koji u nama izazivaju ili pobuđuju osjećaje straha i nelagode. Slikovnica se bavi problematikom ljudskog uma u njegovom podsvjesnom, u stanju sanjanja kada samostalno kreira vizije bez naše volje. Povezanost događaja ne postoji, oni su u slikovnici kao i u snovima prikazani bez nekog kronološkog reda.

U RADU JE POTREBNO:

- ilustrirati vlastite snove i sastaviti popratni autorski tekst
- napraviti slikovnicu kao cjelinu koja obuhvaća sve zasebne epizode snova
- ilustracije izvesti procesom crteža na papiru
- ilustracije obraditi digitalnotako da se dobije dojam negativa crteža

ZADATAK URUČEN: 19. 2021.	POTPIS MENTORA:
---------------------------	--

Predgovor

Slikovnica se baci tematikom noćnih mora, njihovim nastankom i njihovim uzrocima i pokušava predstaviti razna stanje i situacije u kojima se nalazi naš mozak dok sanjamo. Slikovnica se sastoji od 15 ilustracija i svaka od njih ilustrira jednu vrstu noćne more, a to su uglavnom fizička mučenja, koja su tekstualno obrazložena kroz povijesni aspekt vremena. Pokušao sam ilustrirati "represivne" snove i kroz razne primjere predočiti načine kojima su ljudi mučili i ubijali druge ljude. Slikovnica za odrasle čini mi se kao odličan format u kojemu je moguće pomoću ilustracija prikazati "teže" teme koje nas zaokupljaju, a da se ilustracije i tekst nadopunjuju i čine jednu zaokruženu cjelinu. Nadam se da sam u tome uspio, a sve više slikovnica za odrasle koje se pojavljuju zadnjih godina pokazuju da je ovakav format zanimljiv čitateljima.

Foreword

The picture book throws in the theme of nightmares, their origin and their causes and tries to present various states and situations in which our brain finds itself while dreaming. The picture book consists of 15 illustrations and each of them illustrates one type of nightmare, and these are mostly physical tortures, which are textually explained through the historical aspect of the time. I tried to illustrate "repressive" dreams and through various examples to show the ways in which people tortured and killed other people. The picture book for adults seems to me to be an excellent format in which it is possible to use illustrations to show the "harder" topics that occupy us, and that the illustrations and text complement each other and form a complete whole. I hope I have succeeded in this, and more and more adult picture books appearing in recent years show that this format is interesting to readers.

Sažetak

Slikovnica naslova *Košmar* ilustrira noćne more, te prikazuje sve njihove negativne osjećaje koje ljudsko biće može proživjeti kroz torturu ljudskog tijela. Slikovnica sugerira i upućuje na to da ljudsko tijelo i um doista mogu puno toga podnijeti u stanju sanjanja, kako smo vrlo ranjivi u „vanjskome pravome svijetu“ i kako nas najmanja sitnica može okrenuti naglavačke.

Ključne riječi: Slikovnica za odrasle, Noćne more, Nasilje, Ilustracija

Summary

The picture book entitled *Nightmare* illustrates nightmares, and shows all their negative feelings that a human being can experience through the torture of the human body. The picture book suggests and suggests that the human body and mind can really endure a lot in a state of dreaming, that we are very vulnerable in the "outer real world" and that the smallest detail can turn us upside down.

Keywords: Adult picture book, Nightmares, Violence, Illustration

Sadržaj

1. Uvod	8
2. Snovi, zašto ih sanjamo i koje je njihovo znanstveno objašnjenje.....	9
3. Značenja snova.....	11
3. Opis ilustracija	13
1. Mučenje vješanjem naglavačke	14
2. Prebijanje.....	15
3. Kuhanje i polijevanje kipućom vodom ili uljem	16
4. Iskrivljene ili dislociranje zglobova i udova	18
5. Nabijanje na kolac	19
6. Spaljivanje vještica	21
7. Amputacije zglobova i udova	22
8. Klamanje ili zabijanje ruke za drvo	23
9. Dječje sakaćenje odrasle osobe	24
10. Smrt gušenjem.....	25
11. Ljudsko kolinje.....	26
12. Vojna mučenja, zvjerstva i genocid nad civilima	27
13. Vješanja	29
14. Mučenje glađu	30
15. Bičevanje.....	31
4. Zaključak.....	32

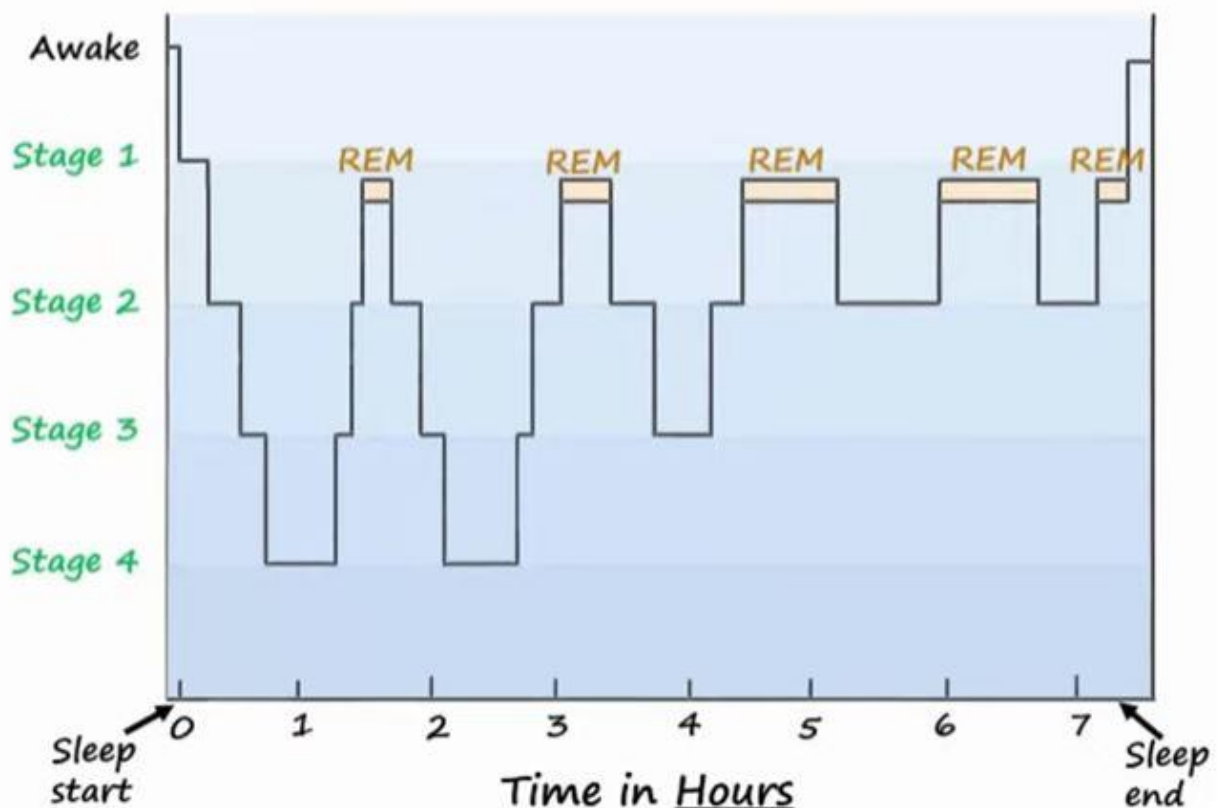
1. Uvod

U prvome dijelu rada definirat ću i opisati snovi kroz znanstveni i filozofski aspekt. Kroz znanstvene teze želim objasniti kako i zbog čega dolazi do stvaranja snova i da li vanjski utjecaji pridonose kreiranju snova. Opisat ću da li su snovi povezani s događajima iz stvarnosti, da li sve što osjećamo i proživljavamo u njima ima neki svoj uzrok i da li su oni u biti nekakva druga stvarnost. U drugome dijelu opisat ću značenje snova, njihovo značenje kroz povijest i danas. Kroz teze Sigmunda Freuda obrazložit ću kako je on na filozofski način razmišljao i gledao na snove. Hobsove znanstvene teze i način na koji je on promišljao snove jedan su dio ovo rada. Teze švicarskog psihijatra Carla Junga također su predmet i interes mog rada.

U trećemu dijelu govorit će se o ilustracijama slikovnice te opisivati svaku ilustraciju. Svaka ilustracija potiče ili vuče korijene iz nekog povijesnog razdoblja. Svaka ilustracija će se opisivati od njezinog početka, kada se takva vrsta mučenja prvi put provodila i zašto, tko je provodio ta mučenja itd. Uz popratne slike koje bi mogle još više dočarati te ilustracije.

2. Snovi, zašto ih sanjamo i koje je njihovo znanstveno objašnjenje

Zašto sanjamo i koji je razlog snova još se ne može potpuno znanstveno dokazati, ali postoji više teorija zašto se snovi događaju. Da bi došli do snova i sanjanja moramo proći kroz četiri faze tijekom spavanja. Sanjanje počinje non-REM fazom, a nakon non-REM faze ulazimo u REM fazu (Rapid Eye Movements), u kojoj se oči ubrzano miču i zbog tog stanja je ova faza dobila ime. U non-REM fazi otkucaji srca i brzina valova uglavnom su niski, i to je faza spavanja kada tonemo u san(između svjesnog i nesvjesnog). U toj fazi događa se onaj osjećaj koji nam se svima bar jednom dogodio, a to je tonemo u san, a onda se naglo probudimo. Nakon prve non-REM faze dolazi druga faza(duboki san). U toj fazi naš mozak zanemaruje okolna zbivanja i zvukove, tjelesna temperatura se smanjuje kako bi lakše spavali, a u toj fazi smanjuje se ritam otkucaja srca kao i ritam disanja. Faze tri i četiri se nazivaju SWS (slow-wave-sleep) ili sporovalno spavanje(vrlo dubok san). Svakom non-REM fazom ritam otkucaja srca i ritam disanja se počinje usporavati, a spori valovi ukazuju da je neuralna aktivnost visoka. Nakon svih tih faza dolazimo do REM faze kojoj dolazi do sanjanja. U REM fazi otkucaji srca i disanja se ubrzavaju, ali se isto tako opušta mišićna masa.

Znanstvenici koji proučavaju tu aktivnost došli su do zaključka koji kaže da u REM i non-REM fazi sanjanje izgleda drugačije. U non-REM fazi može doći do neke vrste sanjanja, ali ti snovi se uglavnom fokusiraju na neku nejasnu sliku ili doživljaj. Dok u REM fazi sanjanje ima zaokruženu cijelu priču, vizualno i u svakom drugome aspektu gledano sve izgleda kao realnost. Iako ti doživljaji mogu biti potpuno suprotni iskustvu i logici, za vrijeme sanjanja ne primjećujemo njihovu nelogičnost.

Slika 2

Protok krvi u vidnom području tijekom REM faze je ubrzan, a smanjen je protok krvi u donjem dijelu frontalnog područja koje je zaduženo za planiranje i organizaciju događaja u vremenu. Zbog toga se u vrijeme spavanja javljaju jasno vidljive slike koje su loše vremenski tumačene. U prosjeku čovjek sanja tri do pet snova tijekom noći (neki i više), a trajanje snova nema ograničenu vremensku lentu, mogu trajati od par sekundi do dvadesetak ili tridesetak

minuta. Većina ljudi se ne sjeća da su uopće sanjali neki san zato što skoro 95% svega što smo sanjali zaboravimo i prije nego što se probudimo.

3. Značenja snova

Snovi su niz slika, ideja, emocija i osjeta koji se javljaju u našem mozgu tijekom faze spavanja. Znanstvena grana proučavanja snova se zove oneirologija. Oduvijek se raspravljalo o sanjanju i snovima te ih se pokušavalo rastumačiti sa znanstvenog, vjerskog ili filozofskog stajališta. Znanstvena tumačenja razlikovala su se od vjerskih, vjerska od filozofskih, filozofska od znanstvenih. Jedna od najznačajnijih teorija je teorija Sigmunda Freuda koji u svojoj knjizi „Tumačenje snova“ govori da su snovi uvid u skrivene ili potisnute želje i osjećaje koji imaju uglavnom seksualne konotacije. Danas najlogičnija i najprihvatljivija teorija je Hobsonova teorija, koja kaže da: „sadržaj snova odražava slučajnu aktivaciju mozgovnih neuralnih krugova, bilo uslijed spontanog izbijanja, bilo uslijed djelovanja podražaja iz okoline, te tendenciju mozga da unese red i smisao u toj nestrukturiranoj aktivnosti.“ Još jedna veoma značajna teorija švicarskog psihijatra Carla Junga koji smatra da snovi izražavaju nešto što ne možemo jasno izraziti i nadoknađuju određene osjećaje u svijesti odnosno izražavaju potisnute emocije.

Slika 3

Slikovnica Košmar se bavi mračnim temama poput smrti i patnje. Tema smrti je prisutna u svijetu snova. Smrt u snovima svatko tumači drugačije, netko govori da smrt u snovima predstavlja strah od gubitka voljenje osobe ili strah od udaljavanja od nje. Netko pak smatra da smrt predstavlja nesvjesnu ljutnju i bijes prema nekome ili pak da smo se počeli mijenjati i udaljavati od određene osobe. San o smrti može biti proročanski, da nas upućuje da bi netko mogao umrijeti ili to da smo sanjali nečiju smrt. Međutim takvi snovi više govore o onome koji sanja i nekim njegovim problemima nego o događajima koji bi se trebali dogoditi.

Slika 4

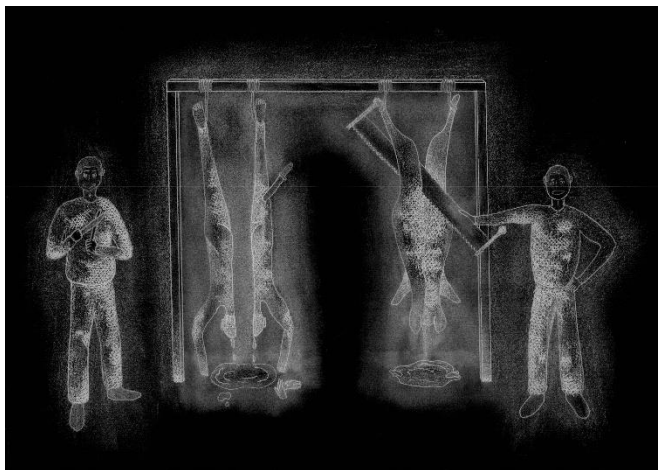
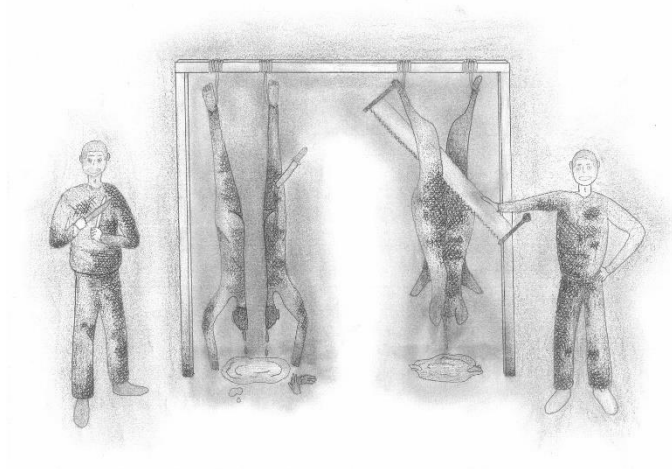
Patnja i osjećaj agonije kao druga tema slikovnice o snovima i konstantno proživljavanje neke vrste tjeskobe signalizira napetost i sporove između naših bližnjih i nas samih.

Još jedan osjećaj koji se javlja kroz slikovnicu je bol koja se prema jednoj staroj engleskoj knjizi o sanjarenju smatra dobrim osjećajem jer ima upravo suprotno značenje, a bolni osjećaji najavljuju promjene na bolje.

3. Opis ilustracija

Slikovnica sadrži petnaest ilustracija i na svakoj stranici se nalazi jedna ilustracija. Ilustracije se bave temom mučenja i ubijanja. Većina njih ima svoju zasebnu priču kroz neko povijesno razdoblje, kako, gdje i zašto se baš takvo mučenje provodilo, tko ga je provodio, itd.. Neke ilustracije su poznate kroz povijest mučenja i tortura, neke su osmišljene za potrebe filmova i tv serija, a neke su nažalost postale svakodnevica u raznim novinskim crnim kronikama.

Ilustracije se izvode na bijelome papiru dimenzija 297x210 mm, koji se poslije digitalnom obradom u photoshopu i ostalim programima prebacuje u negativ te se time dobiva efekt mračnoga, zatamnjenoga prostora koji u snovima uglavnom gledamo sa jakim bijelim efektom crteža na njemu.

1. Mučenje vješanjem naglavačke

Rijetko se mučenje naglavačke koristilo kroz povijest. Neka varijanta ovog mučenja koristila se u Japanu od 1600. do 1868. godine nad kršćanima koji nisu bili dobrodošli u Japanu u to vrijeme, zato što su predstavljali prijetnju nacionalnom jedinstvu i nakon toga su Japanci krenuli nad njima provoditi sustavno istrebljivanje. Japanci bi zamotali osobu u njihovu odjeću, svezali je i naglavačke ju stavili u septičku jamu. Ovakva vrsta mučenja nije bolna nego više neugodna jer višesatno vješanje naglavačke i udisanje ljudskih fekalija može dovesti do mnogih bolesti uzrokovanih ispušnim plinovima iz fekalija, te do oštećenja ili komplikacija u samom mozgu. Ovakvo mučenje izaziva i mnogo drugih problema jer se krv slijeva iz drugih dijelova tijela i pritom velika količina krvi dolazi do mozga ili sredine tijela gdje može štetiti i drugim organima.

Slika 5

Slika 6

2. Prebijanje

Slika 7

Prebijanje je zasigurno najzastupljeniji oblik ljudske okrutnosti. Jako opasna vrsta mučenja jer ishod ne može biti očekivan, jedan nespretni udarac može značiti kraj u životu unesrećenog pojedinca. Postoje određene vrste mučenja čiji se ishod vrlo dobro zna, te su se i zbog tog očekivanog ishoda i koristile kako ne bi došlo do većih komplikacija. Prebijanje nije jedna od tih vrsta mučenja, u njemu se ne zna ishod jer samo jedan krivi udarac može biti itekako koban, a ovakvo mučenje je i danas vrlo zastupljeno. Prebijanje je bilo među prvim mučenjima koje je čovjek provodio nad drugim ljudima. Od davnina se uspostavljala dominacija nad nekim ili nečim ovakvom vrstom mučenja. Danas je vrlo često viđeno u navijačkom folkloru, u organiziranim kriminalnim organizacijama, pa čak i u državnom represivnom aparatu zaduženom za održavanje reda, te u životu običnih pojedinaca jer je fizičko nasilje naš animalni odnos uspostavljanja dominacije nad drugim čovjekom.

Slika 8

3. Kuhanje i polijevanje kipućom vodom ili uljem

Ova metoda nije bila tako učestala, ali se koristila s vremena na vrijeme. Uglavnom se mučenika stavljalo u neku vrstu kade ili velikog lonca koji se potpaljivao odozdo ne bi li došlo do vrenja vode, ulja ili katrana koji se nalazio u velikom loncu u kojemu se dakako nalazio i sam mučenik. Koristila se velika lopata koja bi grabila kipuću tekućinu te polijevala mučenike od glave do pete. Jedna od vrlo bolnih i dugotrajnih vrsta mučenja većinom korištena u Europi i Aziji. Kralj Henry VIII je u Engleskoj 1531. godine donio zakon kojim je uveo da trovanje nekoga otrovom bude kažnjeno kuhanjem ili polijevanjem kipućom tekućinom do njegove smrti. Trovanje otrovom se u očima engleske javnosti doživljavalo kao čin izdaje. U izvoru poput „Melrose kronike“ navedeno je da je pojedinac Adam od Melrosea radije bio živ spaljen nego skuhan što ukazuje na to koliko je kuhanje živog čovjeka zaista bilo bolno i nemilosrdno. Jedan izvor iz Škotske govori da su šerifa u gradu Glenbervie plemići tog grada skuhali zbog njegove strogosti i nemilosrdnost dok je provodio zakon, a nakon što su ga skuhali svaki od plemića je uzeo žlicu ljudskog gulaša koji su napravili od nesrećenog šerifa. Ova metoda se provodila i tijekom srednjeg vijeka, kao i u Rimskom carstvu. Na takvu vrstu mučenja uglavnom su bili osuđivani krivotvoritelji novca, ubojice i silovatelji. U šesnaestom stoljeću u Japanu, „japanski Robin Hood“ po imenu Ishikawa Goemon krao je zlato i davao siromašnima. Kada je uhvaćen javno je skuhan, te se špekulira da je možda i cijela njegova obitelj bila skuhana zajedno s njim zato što nije uspio ubiti vojskovođu po imenu Toyotomi Hideyoshi. U modernom vremenu ovaj je način mučenja i dalje jako popularan. Prema organizaciji InSight Crime, komunistička partija

Perua je od 1980. do 2000. godine ubijala neke od svojih neprijatelja kuhanjem. Sumnja se da je Uzbekistanska vlada pod vladavinom „Heroja Uzbekistana“ ili njihovog prvog predsjednika činila ovakve zločine tijekom njegove vladavine. Ovakva mučenja i dalje nisu strana u terorističkim organizacijama poput ISIL-a, kao i nekim drugim kriminalnih terorističkim organizacijama u muslimanskom svijetu.

Slika 10

Slika 9

Slika 11

4. Iskrivljene ili dislociranje zglobova i udova

Slika 12

Metoda koja se koristila vrlo često u srednjem vijeku. Dislociranje ljudskih zglobova ili udova je oblik mučenja bez da čovjek krvari ili zadobije neke dodatne ozljede. U srednjem vijeku su ljudima zavezali ruke iza leđa, digli ih na visinu do 10 metara i potom užetom brzo spustili do razine poda, a potom su naglo zategnuli uže nakon čega bi ramena iskočila iz svog ležišta i uzrokovala užasnu bol. Ovakvu vrstu mučenja ponavljali su više puta dok mučenik ne bi umro i što bi obično trajalo i više od sat vremena. Mučitelji su bili vrlo kreativni s ovom vrstom mučenja jer su znali mučenicima zavezati ruke ispred tijela ostaviti ih da vise, a na nožne zglobove objesiti ogroman teret što je naravno izazivalo strašne bolove jer su sami svojom težinom tijela stiskali zglobove pod određenim kutom čime bi zglob bio izbačen iz svog ležišta. Ovakva mučenja su u novije doba korištena u Sachsenhausenu i Dachau, koncentracijskim logorima u kojima su nacisti nemilosrdno provodili ovakva mučenja nad logorašima. Poslije drugog svjetskog rata ovakvo nešto korišteno je i u ratu u Vijetnamu gdje su Vijetnamci mučili američke zarobljene vojnike kako bi doznali više informacija o neprijatelju i o njegovom položaju. Poslije vijetnamskog rata sve više je država je bilo optuženo da se bave ovakvom tehnikom mučenja, a jedna od njih bila je Turska koja je 1997. godine optužena od strane HRW-a (Human Rights Watch) da se turske obrambene snage koriste ovakvom tehnikom mučenja. Američka CIA se koristila ovakvom vrstom mučenja na teroristu Manadel al-Jamadiju. Iračka vojska također je koristila 2017. godine ovakvu metodu, što je dokaz da je ovo vrlo učinkovita i popularna metoda mučenja od davnih vremena pa sve do danas.

5. Nabijanje na kolac

Nabijanje na kolac je vrlo bolno iskustvo koje ima svoje razne varijante, bilo da se koristi zaobljeni ili zašiljeni vrh. Pri nabijanju čovjeka na kolac vrh kolca se zabijao u ženski spolni organ ili kroz anus, te prolazio kroz crijeva i središte utrobe bez da ošteti druge organe i završavao ili izlazio bi kroz usta. To je omogućavalo da osoba ne umre, a da trpi nesnosne bolove satima pa čak i danima prije nego što umre. Nabijanje na kolac je vrlo dobro poznato zahvaljujući Vladu III ili poznatijem kao Vlad Drakula. Zbog njega i njegovih pothvata u borbama s osmanlijskim vlastima ova vrsta mučenja je vrlo dobro poznata svima. Samo što Drakula nije izmislio ovu vrstu mučenja nego ona seže još iz daleke antike. Prvi put se spominje u Mezopotamiji gdje je se navodi da se u nekim polisima ženin preljub mogao kazniti nabijanjem na kolac. U doba Hamurabiju u gradu Mari, u kraljevskoj arhivi ostalo je zapisano da su nekada zarobljeni vojnici bili nabijani na kolac. Za vrijeme vladavine Hamurabija, kralj Siwe-Palar-huhpak iz Elama donio je službene edikte u kojima je, među ostalim monstruoznim i krvavim sudbinama, prijetio prijateljima i saveznicima svojih neprijatelja nabijanjem na kolac ako budu surađivali. U nekim se pak kulturama za svetogrđe nabijalo ljude na kolac, a jedan od tih primjera je grad Sidon u Libanonu. Oko 1200. godine jedan stranac iz grada Ugarita nabijen je na kolac radi velikog grijeha počinjenog protiv zaštitnika i božanstva Sidona. Vladari velikog Egipta su svoje ratne zarobljenike također nabijali na kolac, ne samo oni, nego i Asirsko, Perzijsko i Rimsko carstvo. Svaka država koja je došla na vlast koristila se ovom metodom mučenja, ali zasigurno ju je Vlad Drakula popularizirao. Vlad Drakula je bio veliki ratnik i krvnik koji je bio veoma cijenjen u Europi

zbog njegovog suprotstavljanja Osmanlijskom carstvu koje je u to doba bilo nepobjedivo i doslovno haralo južnom Europom. Nabijanje na kolac je popularizirao tako da je 20000 tisuća Turaka i ostalih ljudi nabio na kolac ispred samo ulaza u grad Târgoviște kako bi zastrašio mnogobrojnu tursku vojsku. Taj čin se zgadio ne samo Turcima nego i ostalim narodima u Europi, ali je kao vojskovođa bio uspješan te je zbog toga stekao strahopoštovanje mnogih naroda i vladara uključujući same Osmanlije.

Slika 13

Slika 14

Slika 14

6. Spaljivanje vještica

Spaljivanje gledano kroz oči crkve u 12. stoljeću bio je čin čišćenja duše od vraga ili drugih demonsko-heretičkih sila koje su opsjedale unesrećenu dušu i sve bi na kraju završavalo smrću. Crkva 1231. godine osniva inkviziciju s kojom se sve heretičke organizacije proganjaju i istjeruju s kršćanskih područja. Nisu se samo „vještice“ spaljivale, nego svatko tko god se našao na putu crkve ili se nije slagao s njezinom politikom. Jedan od značajnih srednjovjekovnih papa Inocent IV. odobrio je 1252. godine mučenje kao metodu kojom bi se izvuklo priznanje od samog zatvorenika. Od tog trenutka smrt i ubojstvo počinju biti legalni, ali samo ako ga provode inkvizitori pod pokroviteljstvom crkve. Uglavnom su to bila spaljivanja na lomači ili vješanja, ali i razna druga mučenja kojih bi se kreativni inkvizitor dosjetio. Inkvizicija se najviše provodila na području Španjolske, Italije, Engleske, Belgije, Nizozemske i Njemačke, a bila je prisutna i u našim krajevima. Središte inkvizicije u Hrvatskoj bilo je u Zadru i obuhvaćalo je područje Slavonije, Dalmacije, Bosne, Raške, Istre i dijelove Srbije.

Slika 15

Slika 16

7. Amputacije zglobova i udova

Amputacije zglobova i udova nisu nepoznate i rade se u bolnicama, ali iz medicinskih razloga. Dok se u nekim drugim situacijama rade čisto iz osvete, dominacije ili sadističkih pobuda. Doista je teško živjeti bez šaka s kojima radimo apsolutno sve u životu ili bez stopala koja nam omogućuju ravnotežu tijela i normalno kretanje. Mučenje nekoga amputacijom radilo se od davnina i na svim kontinentima. Jedna nama znana amputacija u hrvatskoj povijesti je amputacija nogu i ruku Matije Gubca pomoću konja koji su raskidali Gupčevo tijelo. Amputacija kao neka vrsta mučenja nije toliko bolna kao neke prethodno nabrojane vrste mučenja. Ako uspijemo preživjeti tu vrstu mučenja vrlo smo ograničeni u daljnjem nastavku života. Zamisliti život bez jednog prsta možda nije strašno, ali ima svoje nedostatke, a sad zamislite život bez ijednog prsta i koliko smo bez njih ograničeni. Islamski svijet ima doista striktno zakone i ako počinite neke od zločina možete izgubiti dio tijela ili čak i život. Zanimljivo je zato što je na Bliskom istoku sve to regulirano zakonom, ali ne radi se samo to na Bliskom istoku nego i u nekim dijelovima svijeta se takva vrsta kazne provodi ilegalno. Od narko kartela južne Amerike do ostalih kriminalnih organizacija svijeta, ali i državnih vojno-tajnih organizacija. Somalija kao zemlja s visokom stopom kriminala svojim lopovima reže ruke kako ne bi mogli više ukrasti. Nije to problem samo u Somaliji, u Afganistanu su talibani rezali ruke svojim neprijateljima kako više ne bi mogli primiti pušku u ruke i pružati im otpor. Islamski svijet je jako striktan po tome pitanju i ne dopušta nikakve propuste. U zemljama južne Amerike narko karteli znaju ubiti i raskomadati čovjeka na dijelove ne bi li poslali poruku neprijateljskome klanu da s njima nema šale ili da objavljuju rat.

8. Klamanje ili zabijanje ruke za drvo

Postoje različite varijacije, ali jedna od njih je pribijanje dignute čovjekove ruke iznad glave s jednim ili s više čavala za drvenu površinu, kako bi se čovjeka prisililo na višesatno stajanje uz neugodne bolove i učestalo krvarenje iz pribijene ruke. U protivnom ako utone u san ili padne na pod osoba oštećuje cijelu ruku i živce te je učini neuporabljivom. Ovakva vrsta mučenja nije toliko učestala i vrlo rijetko se koristila u srednjem vijeku, ali ne za ubijanja nego za mučenje. Od ove vrste mučenja rijetko da se umiralo, ali svatko tko je prošao kroz pakao boli i neugode imao je trajne posljedice. Ovakva mučenja sličnih varijacija koristila su se tijekom vremena inkvizicije gdje se heretike pribijalo na drvo kako bi ih se "vratilo na pravi put". Korijen ovog mučenja proizlazi iz Kristove patnje na križu koji je raspjet visio dok nije preminuo od posljedica mučenja.

Slika 17

9. Dječje sakaćenje odrasle osobe

Slika 18

Slika 19

Sakaćenje odrasle osobe od strane djece viđen je scenarij kroz povijest. Djeca ubojice trenirana su od samog djetinjstva kako bi postala strojevi za ubijanje, a ne ljudska bića. Često korišteno mučenje na području Balkana i srednje Europe. Osmanlijski vojnici tijekom proboja na nove teritorije otimali su malu djecu od njihovih majki i očeva iz sela i gradova, te ih slali put Istanbula. Tamo su djecu trenirali i obučavali za borbene zadaće, a nosili su naziv janjičari. Takvih primjera bilo je i u Africi, u Sudanu, Ugandi, Ruandi. Tamo su drogirali djecu i davali im alkohol od rane dobi kako bi se djeca pod utjecajem droge i alkohola mogla kontrolirati. Ubijali su bez milosti jer su premladi oduzeti od očeva i majki koji ih još nisu uspjeli naučiti da razlikuju dobro i zlo. Velika većina djece imala je psihičke poremećaje poput PTSP-a. Djeca su bila okrutnija od odraslih ubojica jer nisu razvila empatiju prema drugim ljudskim bićima, te su u kombinaciji droge i ostalih opojnih sredstava bili stvarno nevjerovatno učinkoviti, a njihovi su ratni generali i narko dileri dobili ubojice kakve su željeli. Bez straha, empatije ili ikakve emocije išli su čak i bez oružja gdje je bilo potrebno. Mučenje koje provode djeca je vrlo morbidno, ali događalo se i dan danas se vjerojatno događa u ratom pogođenim područjima Afrike gdje rat traje već više desetljeća. Djeca koja se rode u njemu ne mogu ni znati za bolji život jer im ga nema tko učiniti boljim, jer su i njihovi očevi prošli put kakav će možda i oni sami proći.

10. Smrt gušenjem

Smrt gušenjem ili utapanjem doista je vrlo slično i vrlo često kako danas, tako i kroz povijest. Vrlo brza, ali nimalo bezbolna smrt. Tijekom gušenja kisiku je zapriječen put do pluća te se u plućima počinje širiti CO₂ plin koji se miješa s ostalim supstancama i plinovima u tijelu, djelujući na dio mozga koji izaziva snažnu reakciju straha i panike. Brutalna metoda mučenja kojom se može izazvati koma, trajno oštetiti mozak i druge organe, ali i usmrtniti osobu. Ovakva metoda može se vidjeti u filmovima kada se od nekoga treba iznuditi vrijedna informacija ili potihom usmrtniti nekoga. Ovakve metode koristile su se stoljećima, a nama bliži primjer je Vijetnam gdje su ovakvu metodu mučenja Amerikanci često koristili nad zarobljenim Vijetnamcima kako bi doznali vrijedne informacije.

Slika 20

11. Ljudsko kolinje

Često viđeno u hollywoodskim filmovima gdje se nakon čina ubojstva razrezuje tijelo na komade ne bi li ga bilo lakše i praktičnije prenijeti i odložiti na neko mjesto daleko od ljudske prisutnosti. Ovo mučenje je poznato u svim zemljama svijeta i naravno izvodi se u izrazitoj tajnosti. Jedan od svježih primjera je ubojstvo arapskog novinara i urednika Jamal Ahmad Khashoggija u veleposlanstvu Saudijske Arabije u Istanbulu gdje su ga navodno raskomadali pilom i stavili njegove ostatke u kante za boju. Drugi primjer se dogodio nama u susjedstvu, u Republici Srbiji, gdje je jedan mafijaški lider raskomadao svog neprijatelje i isjekao ga na manje dijelove kako bi ih se lakše riješio. Ovakvih primjera zvjerstava ima na stotine, a ne provode ih samo kriminalci nego često i tajne službe nekih svjetskih država.

Slika 23

Slika 22

Slika 21

12. Vojna mučenja, zvjerstva i genocid nad civilima

Kroz cijelu povijest vojske i vojnici su činili zločine nevezane uz rat i ratovanje. Jedan od najpoznatijih primjera je nacistička Njemačka pod vodstvom Adolfa Hitlera. Nacistička Njemačka s vizijom uspostavljanja Trećeg Reicha u kome bi živjeli samo čisti Nijemci osniva i uspostavlja koncentracijske logore u kojima nemilosrdno izrabljuje i ubija "nečiste ljude" poput Roma, Židova, Slavena i svih drugih manje vrijednih naroda prema propisu koje je donijela njihova vlada i vladajuća stranka (NSDAP). Nemilosrdne zločine nisu radili samo Nijemci nego i neki njihovi tadašnji neprijatelji. Najpoznatiji sovjetski logori gulazi bili su mjesto za sve one koji su se suprotstavili velikom Sovjetskom Savezu. Sovjeti nisu imali milosti, slali su u njih sve one koji su nešto ukrali kao i one koji su nekoga ubili ili prevarili. U očima vladajućih svi su bili isti, paraziti društva kojima je trebao preodgoj i koji se odvijao u gulazima. Ako se vratimo u povijest vidjet ćemo da su i prije drugog svjetskog rata postojala vojna mučenja, zvjerstva i genocid nad civilima. Od europskih dvorova i njihovih vladara koji su na svakojake načine uživali u tuzi i boli svojega neprijatelja ili njihovih sugrađana, pa sve do Bliskog istoka, Azije, sjeverne i južne Amerike. Danas je možda najveći kršitelj ljudskih prava Narodna Republika Kina koja svoje muslimansko stanovništvo na zapadu zemlje vrlo nehumano tretira, što zbog njegove vjerske što zbog njegove nacionalne pripadnosti. Ako pogledamo na zapad Azije vidimo da se danas situacija u Afganistanu kreće u pravcu progona ili fizičkog zastrašivanja svog vlastitog stanovništva koje se ne slaže s politikom talibanskog pokreta. Devedesetih godine prošlog stoljeća možemo vidjeti da su se i na našim prostorima događala svakojaka zvjerstva

tijekom rata u Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini. Danas imamo Bjelorusiju koja je također vrlo zatvorena zemlja pod vlašću diktatora Aleksandara Lukašenka i koja provodi svakojake torture nad svojim stanovništvom koje se protivi totalitarnom režimu.

Slika 24

Slika 25

Slika 26

13. Vješanja

Vješanje kao način provođenja zakona poznato je tijekom ljudske povijesti. Danas je ono nezamislivo u nekim dijelovima svijeta poput Europe i Amerike, ali u dijelovima svijeta poput Bliskog istoka i Azije doista je vrlo često. Ako prekršite neki ozbiljni zakon u nekim od islamskih država možda vas čeka smrt vješanjem, i to javnim vješanjem kako bi se pokazalo ostatku naroda što slijedi ako ste prekršili određeni zakon. Singapur i danas ima smrtnu kaznu vješanjem i to onim tradicionalnim kakve mi Europljani možemo vidjeti samo u filmovima. Jedna vrlo zanimljiva činjenica je da Japan kao zemlja koja je godinama pod utjecajem zapadne kulture i koja je preuzela veliki dio zapadne kulture i dalje koristi smrtnu kaznu, ali ne onu vrstu smrtne kazne kakve se koristi u SAD-u gdje se ubrizgava otrov u venu osuđenika i on nakon nekog vremena umire. Japan koristi kaznu vješanjem kao i Singapur i to je jedna od stvari koje se napredni Japan nije uspio riješiti, ne bi li na humaniji način proveo smrtnu kaznu.

Slika 28

Slika 27

14. Mučenje glađu

690 milijuna ljudi danas u svijetu gladuje, uglavnom s područja Afrike, ali i ostalih kontinentata. Glad se stoljećima koristila kao neka vrsta rata, a jedan od primjera je izgladnjivanje djece, žena i muškaraca u logorima za vrijeme drugog svjetskoga rata. Gladomor je klasični primjer mučenja koji su sovjeti provodili nad ukrajinskim stanovništvom koje je pružalo otpor sovjetskim vlastima od 1932. do 1933. godine i pritom ubili glađu više od sedam milijuna Ukrajinaca, a smatra se da bi ta brojka mogla biti i veća. Gladomor se svrstava među najveće zločine protiv civila u 20. stoljeću. Glad se koristila i u ratu i u miru za osvajanje država i područja, za čišćenje lokalnog stanovništva kao u Ukrajini, ali i za razne druge političke svrhe.

Slika 29

Slika 30

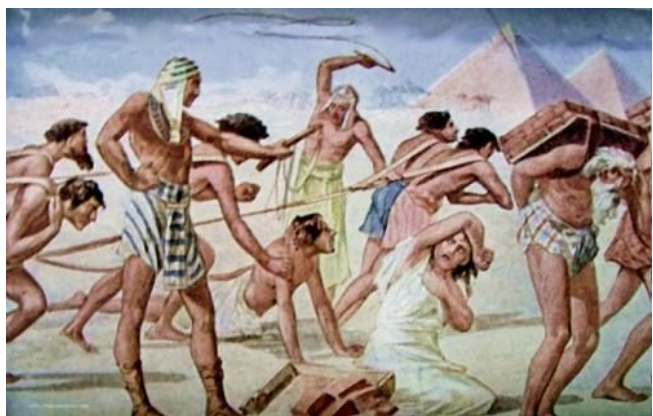
15. Bičevanje

Bičevanje koje se uvijek povezuje s robovima, jedna je od najpoznatijih tortura ljudskog roda. Bičevanje robova u starome Egiptu pri izgradnji piramida, bičevanje robova koji su radili na poljima pamuka u Americi, razne europske kolonizacije svijeta, samo su neki od primjera kako se bičevanjem mučilo i teroriziralo razne narode i rase. Bičevanje se uglavnom koristilo za kontrolu određene mase ljudi. Pa tako se i danas u nekima od južnoameričkih država bičevanje koristi u zatvorima kako bi se obuzdali zatvorenike. Blaži oblik bičevanja provodio se nekada i kod nas u školama, a naši djedovi i bake iskusili su tu torturu. Učitelji bi ih lupali po ruci šibom kad bi činili razne nepodopštine ili kad nisu naučili zadano gradivo. Naš primjer nije toliko drastičan, ali je zanimljivo da se i kod nas provodio samo na puno blaži način.

Slika 32

Slika 31

4. Zaključak

Slikovnica koja prikazuje najgore od ovog svijeta na kojem živimo, koja prikazuje smrt, bol i patnju tri su glavna elementa slikovnice. Zbog toga sam ovu slikovnicu zamislio kao primjer da na ovome svijetu svi mi prolazimo patnju i bol svakodnevno, od ustajanja ujutro kada nam se baš spava, do odrađivanja posla koji nam se baš taj dan ne da raditi, svakodnevnih zadataka koje moramo obaviti, umjesto da se radije družimo i zabavljamo s prijateljima. Naš svijet je pun boli i patnje, ona je svugdje oko nas. Sretni trenutci koje proživljavamo su rijetkost i nalazimo ih u sitnicama, ali da nema boli i patnje ne bi znali što je sreća i radost. Zato je nekad možda bolje i malo patiti jer nakon patnje osjećaj sreće i zadovoljstva je potpuniji.

**IZJAVA O AUTORSTVU
I
SUGLASNOST ZA JAVNU OBJAVU**

Završni/diplomski rad (isključivo je autorsko djelo studenta koji je isti izradio te student odgovara za istinitost, izvornost i ispravnost teksta rada. U radu se ne smiju koristiti dijelovi tuđih radova (knjiga, članka, doktorskih disertacija, magistarskih radova, izvora s interneta, i drugih izvora) bez navođenja izvora i autora navedenih radova. Svi dijelovi tuđih radova moraju biti pravilno navedeni i citirani. Dijelovi tuđih radova koji nisu pravilno citirani, smatraju se plagijatom, odnosno nezakonitim prisvajanjem tuđeg znanstvenog ili stručnoga rada. Sukladno navedenom studenti su dužni potpisati izjavu o autorstvu rada.

Ja, VID PUGELNIK (ime i prezime) pod punom moralnom, materijalnom i kaznenom odgovornošću, izjavljujem da sam isključivi autor/ica završnog/diplomskog (obrisati nepotrebno) rada pod naslovom KOŠMAR - SLIKOVANICA ZA ODRAŽE (upisati naslov) te da u navedenom radu nisu na nedozvoljeni način (bez pravilnog citiranja) korišteni dijelovi tuđih radova.

Student/ica:
(upisati ime i prezime)

(vlastoručni potpis)

Sukladno Zakonu o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju završne/diplomske radove sveučilišta su dužna trajno objaviti na javnoj internetskoj bazi sveučilišne knjižnice u sastavu sveučilišta te kopirati u javnu internetsku bazu završnih/diplomskih radova Nacionalne i sveučilišne knjižnice. Završni radovi istovrsnih umjetničkih studija koji se realiziraju kroz umjetnička ostvarenja objavljuju se na odgovarajući način.

Ja, VID PUGELNIK (ime i prezime) neopozivo izjavljujem da sam suglasan/na s javnom objavom završnog/diplomskog (obrisati nepotrebno) rada pod naslovom KOŠMAR - SLIKOVANICA ZA ODRAŽE (upisati naslov) čiji sam autor/ica.

Student/ica:
(upisati ime i prezime)

(vlastoručni potpis)

Literatura

- [1] Branka Jakelić: Govor snova, Zagreb, 2018.
- [2] David V. Barrett: Snovi, Zagreb, 1996.
- [3] Guido Knopp: Hitlerovi zločinci, Zagreb, 2011.
- [4] Richard Overy: Diktatori, Zagreb, 2018.
- [5] Wendy Lower: Hitlove Furije, Zagreb, 2014.
- [6] <https://en.wikipedia.org/wiki/Dream>
- [7] <https://www.medicalnewstoday.com/articles/284378>
- [8] https://en.wikipedia.org/wiki/Rapid_eye_movement_sleep
- [9] [https://www.google.com/search?q=rem+dream&ei=eU07YduJEdGHwPAP6d6G-\[1\]As&oq=REM+dream&gs_lcp=Cgdnd3Mtd2l6EAEYADIFCAAQgAQyBQgAEIAEMgUIABCABDIFCAAQgAQyBQgAEIAEMgYIABAWEB4yBggAEBYQHjIGCAAQFhAeMgYIABAWEB4yBggAEBYQHjoHCAAQRxCwAzohCAAQsAMQQzoNCC4QyAMQsAMQQxCTAjoKC4QyAMQsAMQQzoHCC4QQxCTAjoECC4QQzoECAAAQzoLCC4QgAQQxwEQrwe6CAguEIAEEJMCSgUIOBIBMUoECEEYAFcMcVixe2DWgQFoAXACeACAAZUBiAGoBpIBAzAuNpgBAKABAcgBD8ABAQ&scient=gws-wiz](https://www.google.com/search?q=rem+dream&ei=eU07YduJEdGHwPAP6d6G-[1]As&oq=REM+dream&gs_lcp=Cgdnd3Mtd2l6EAEYADIFCAAQgAQyBQgAEIAEMgUIABCABDIFCAAQgAQyBQgAEIAEMgYIABAWEB4yBggAEBYQHjIGCAAQFhAeMgYIABAWEB4yBggAEBYQHjoHCAAQRxCwAzohCAAQsAMQQzoNCC4QyAMQsAMQQxCTAjoKC4QyAMQsAMQQzoHCC4QQxCTAjoECC4QQzoECAAAQzoLCC4QgAQQxwEQrwe6CAguEIAEEJMCSgUIOBIBMUoECEEYAFcMcVixe2DWgQFoAXACeACAAZUBiAGoBpIBAzAuNpgBAKABAcgBD8ABAQ&scient=gws-wiz)
- [10] https://www.google.com/search?q=Dreams&source=lmns&bih=799&biw=1600&hl=en-US&sa=X&ved=2ahUKewj77ZSusvTyAhXIhv0HHeQAAjAQ_AUoAHoECAEQAA
- [11] https://www.youtube.com/watch?v=zLYQKh8_qlQ
- [12] https://www.youtube.com/results?search_query=scientific+explanation+of+dreams
- [13] https://ru-wiki.ru/wiki/%D0%91%D1%8B%D1%81%D1%82%D1%80%D0%BE%D0%B5_%D0%B4%D0%B2%D0%B8%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%B8%D0%B5_%D0%B3%D0%BB%D0%B0%D0%B7
- [14] <https://wiki2.org/ru/%D0%A1%D0%BE%D0%BD>
- [15] <https://en.wikipedia.org/wiki/Torture>
- [16] <https://www.amnesty.org/en/what-we-do/torture/>
- [17] <https://www.britannica.com/topic/torture>
- [18] [https://www.google.com/search?q=torutre&ei=i007YZOaDpGdkgWczKD4DQ&oq=torutre&gs_lcp=Cgdnd3Mtd2l6EAMyBAGAEEMyBAGAEAoyCgguEMcBEK8BEAoyBAGAEAoyCgguEMcBEK8BEAoyBAGAEAoyBAGAEAoyBAGAEAoyBAGuEAo6BwgAEEcQsAM6BwgAELADEEM6CgguEMgDELADEEM6CwgAEIAEELEDEIMBOgUIABCABDoICC4Qg](https://www.google.com/search?q=torutre&ei=i007YZOaDpGdkgWczKD4DQ&oq=torutre&gs_lcp=Cgdnd3Mtd2l6EAMyBAGAEEMyBAGAEAoyCgguEMcBEK8BEAoyBAGAEAoyCgguEMcBEK8BEAoyBAGAEAoyBAGAEAoyBAGAEAoyBAGAEAoyBAGuEAo6BwgAEEcQsAM6BwgAELADEEM6CgguEMgDELADEEM6CwgAEIAEELEDEIMBOgUIABCABDoICC4Qg)

[AQOsQM6CAgAEIAEELEDOg4ILhCABBCxAxDHARCjAjoICC4QsQMOgwE6BQguEIAEOgsILhCABBCxAxCDAToLCC4QgAQQxwEQrwFKBQg4EgExSgQIQRgAUN2mAVj1rgFgi68BaANwAngAgAHBAYgBkgaSAQMwLjWYAQCgAQHIAQvAAQE&scient=gws-wiz&ved=0ahUKEwjTi-efsvTyAhWRjqOKHRwmCN8Q4dUDCA4&uact=5](https://www.google.com/search?q=AQOsQM6CAgAEIAEELEDOg4ILhCABBCxAxDHARCjAjoICC4QsQMOgwE6BQguEIAEOgsILhCABBCxAxCDAToLCC4QgAQQxwEQrwFKBQg4EgExSgQIQRgAUN2mAVj1rgFgi68BaANwAngAgAHBAYgBkgaSAQMwLjWYAQCgAQHIAQvAAQE&scient=gws-wiz&ved=0ahUKEwjTi-efsvTyAhWRjqOKHRwmCN8Q4dUDCA4&uact=5)

[19]

<https://yandex.com/search/?text=%D0%BF%D1%8B%D1%82%D0%BA%D0%B0&lr=10507>

[20] <https://diletant.media/articles/27850843/>

[21] <https://lurkmore.to/%D0%9F%D1%8B%D1%82%D0%BA%D0%B8>

[22]

<https://yandex.com/search/?text=%D1%81%D1%80%D0%B5%D0%B4%D0%BD%D0%B5%D0%B2%D0%B5%D0%BA%D0%BE%D0%B2%D1%8B%D0%B5+%D0%BF%D1%8B%D1%82%D0%BA%D0%B8&lr=10507&redircnt=1631276797.1>

[23] <https://www.factroom.ru/facts/15321/>

[24] <https://www.ohchr.org/EN/HRBodies/CAT/Pages/CATIndex.aspx>

[25] <http://murders.ru/pytki.html>

Popis slika

1. <https://www.youtube.com/watch?v=xrlqDgThA3c>
2. [https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/5/51/Antonio de Pereda - El sue%C3%B1o del caballero - Google Art Project.jpg/800px-Antonio de Pereda - El sue%C3%B1o del caballero - Google Art Project.jpg](https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/5/51/Antonio_de_Pereda_-_El_sue%C3%B1o_del_caballero_-_Google_Art_Project.jpg/800px-Antonio_de_Pereda_-_El_sue%C3%B1o_del_caballero_-_Google_Art_Project.jpg)
3. [https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/e/e5/Joseph Noel Paton - Dante Meditating.jpg](https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/e/e5/Joseph_Noel_Paton_-_Dante_Meditating.jpg)
4. [https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/c/c4/Le Songe de Tartini par Louis-L%C3%A9opold Boilly 1824 %28color%29.jpg](https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/c/c4/Le_Songe_de_Tartini_par_Louis-L%C3%A9opold_Boilly_1824_%28color%29.jpg)
5. <https://www.vdc-sy.info/images/reports/1384453708/image010.jpg>
6. <https://www.alamy.com/testing-of-the-pit-was-a-method-of-torture-applied-to-christians-victims-were-hung-upside-down-with-their-heads-in-excrement-under-toyotomi-hideyoshi-and-the-succeeding-tokugawa-shogunate-1600-1868-catholic-christianity-was-repressed-and-adherents-were-persecuted-during-these-times-many-christians-were-killed-in-japan-some-by-crucifixion-most-famously-the-twenty-six-martyrs-of-japan-were-tortured-and-crucified-on-crosses-outside-nagasaki-to-discourage-christianity-in-1597-image246590166.html>
7. <https://pbs.twimg.com/media/Ce5-36uWIAAv6Ju?format=jpg&name=small>
8. <https://static.independent.co.uk/s3fs-public/thumbnails/image/2012/06/13/21/pg-68-warsaw-getty.jpg?width=990&auto=webp&quality=75>
9. <https://allthatsinteresting.com/wordpress/wp-content/uploads/2020/11/boiling-in-water-illustration.jpg>
10. <https://allthatsinteresting.com/wordpress/wp-content/uploads/2020/11/death-by-boiling-illustration.png>
11. [https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/3/39/Execucion of Goemon Ishikawa.jpg/640px-Execucion of Goemon Ishikawa.jpg](https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/3/39/Execucion_of_Goemon_Ishikawa.jpg/640px-Execucion_of_Goemon_Ishikawa.jpg)
12. <https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/d/d0/Metallstange-zur-Folterung.jpg>
13. <https://img.24sata.hr/hM8JCoGWJ5QwwV5VdMfx35gUiEs=/622x0/smart/media/images/2016-28/empalement.jpg>
14. <https://www.stripovi.com/images/recensions/kolac.jpg>
15. <http://www.glas-slavonije.hr/Slike/2014/03/109884.jpg>
16. [https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/2/2e/Witch Burning.jpg](https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/2/2e/Witch_Burning.jpg)
17. http://www.milwaukeeindependent.com/wp-content/uploads/2019/10/102319_WitchHuntArt.jpg
18. <https://media.hswstatic.com/eyJidWNrZXQiOiJjb250ZW50Lmhzd3N0YXRpYy5jb20iLlCJrZXkiOiJnaWZcL21lZGllZmFsLXRvcnRlcmUtZGV2aWNlcy0xMi5qcGciLCJIZGI0cyI6eyJyZXNpemUiOnsid2lkdGgiOjgyOH0sInRvRm9ybWF0IjojYXZpZiJ9fQ==>
19. <https://issafrica.s3.amazonaws.com/site/images/AfricanChildSoldier.jpg>
20. <https://www.borgenmagazine.com/wp-content/uploads/2014/02/Child-Soldiers.jpg>
21. https://www.google.com/imgres?imgurl=https%3A%2F%2Fepsilon.aeon.co%2Fimages%2F543bf353-b457-4c7c-af1a-5ef9f21513fc%2Fidea_Torture-Essay-

[U1580563.jpg&imgrefurl=https%3A%2F%2Faeon.co%2Fessays%2Fan-ordinary-person-becomes-a-torturer-with-surprising-ease&tbnid=b9WKMz6Z4-c5mM&vet=12ahUKEwcn5qyyvDyAhUYgKQKHcmVCrwQMyhOegQIARBX..i&docid=91q5m_DsOZeGuM&w=1400&h=840&q=torture&ved=2ahUKEwcn5qyyvDyAhUYgKQKHcmVCrwQMyhOegQIARBX](https://www.alamy.com/stock-photo-gangrene-amputation-of-leg-17th-century-135089149.html)

22. <https://www.alamy.com/leg-amputation-16th-century-image5070767.html>
23. <https://www.alamy.com/stock-photo-gangrene-amputation-of-leg-17th-century-135089149.html>
24. <https://www.alamy.com/the-term-death-by-sawing-indicates-the-act-of-sawing-a-living-person-in-half-most-often-the-victim-was-suspended-upside-down-most-of-the-blood-will-go-to-the-head-the-torturers-would-saw-into-the-victims-crotch-all-of-the-blood-in-the-head-will-oxygenate-the-brain-so-that-the-victim-will-not-pass-out-as-one-normally-would-under-such-excruciating-pain-typically-the-saw-would-reach-the-victims-navel-before-unconsciousness-would-take-hold-sometimes-as-far-as-the-midriff-image246613049.html>
25. <https://static.independent.co.uk/s3fs-public/thumbnails/image/2017/04/17/14/research3.jpg?width=990&auto=webp&quality=75>
26. https://upload.wikimedia.org/wikipedia/en/5/54/Xinjiang_Re-education_Camp_Lop_County.jpg
27. https://i.dailymail.co.uk/i/pix/2017/11/22/13/2BF10DD300000578-5107569-image-a-61_1511356043637.jpg
28. <https://loeildelaphotographie.com/en/sergio-leone-bb/>
29. <https://www.prague-underground-tours.com/wp-content/uploads/2018/03/hanging-600x290.jpg>
30. <https://www.meme-arsenal.com/memes/f54872d09c4b4ce3a5176e42ef5c1a01.jpg>
31. <https://madrascourier.com/opinion/chronicles-of-death-starvation/>
32. <https://visionmag.org/wp-content/uploads/2020/02/We-Were-Slaves-in-Egypt.jpeg>
33. <https://hild2b.files.wordpress.com/2013/02/white-man-whipping-a-slave1.png>